

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησεως: **419/2009**
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Γ' Τμήματος

Συνεδρίαση της 2ας Νοεμβρίου 2009

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικόλαος Μαυρίκας, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Βασιλική Πανταζή, Νίκη Μαριόλη, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης.

Εισηγητής: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Νομικός Σύμβουλος.

Ερώτημα: αριθ. πρωτ. 19182 οικ. Φ.1091/24-4-2009 του Υπουργείου Εσωτερικών-Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος – Β' Κλάδου Οργάνωσης - Διεύθυνσης Οργάνωσης – Νομοθεσίας – Τμ. 1^ο Νομικό.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, εάν μετά την 2690/2008 απόφαση του ΣτΕ, με την οποία έγινε δεκτή η προσφυγή του πρώην πυροσβέστη Π.Π. κατά του από 22-9-2003 Πρακτικού του Δευτεροβάθμιου Ανακριτικού Συμβουλίου Υπαξιωματικών και Πυροσβεστών του Πυροσβεστικού Σώματος και απαλλάχθηκε αυτός από όλες τις κατηγορίες για τις οποίες είχε διωχθεί πειθαρχικά, είναι δυνατή η αναπομπή της ίδιας υπόθεσης στο αρμόδιο Ανακριτικό Συμβούλιο με αιτιολογικό την διατυπωθείσα στην ίδια απόφαση του ΣτΕ άποψη της μειοψηφίας, σύμφωνα με την οποία, με βάση ορισμένα πραγματικά περιστατικά που προκύπτουν από σχετικές (αθωωτικές) ποινικές αποφάσεις, στοιχειοθετείται το πειθαρχικό αδίκημα της αναξιοπρεπούς διαγωγής που καθάπτεται της τιμής και της υπόληψης του εν λόγω πυροσβέστη και θίγεται το κύρος της υπηρεσίας (άρθρ 14 παρ. 1περ. γ του ν.δ. 935/1971).

Επί του άνω ερωτήματος το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως:

I. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

A.- Στις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 και 2 του ν. 3511/2006 (Α' 258) ορίζεται ότι:
«1. Το Πυροσβεστικό Σώμα αποτελεί πολιτική διοικητική Υπηρεσία του Κράτους, διέπεται από

ιδιαίτερους γι' αυτό οργανικούς νόμους και κανονισμούς και για την εκτέλεση της αποστολής του εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και εξοπλισμό...2. Το πυροσβεστικό προσωπικό είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, έχει ιδιαίτερη ιεραρχία, αντίστοιχη της στρατιωτικής και δικούς του κανόνες πειθαρχίας, εφοδιάζεται με ειδικό δελτίο ταυτότητας και φέρει στολή. Διέπεται από δικούς του οργανικούς νόμους και κανονισμούς και μόνον για όποια θέματα δεν ρυθμίζονται από αυτούς, εφαρμόζεται η νομοθεσία που ισχύει για τους πολιτικούς δημόσιους υπαλλήλους... » (αντίστοιχη η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 210/1992).

Β.- Στις διατάξεις του άρθρου 63 παρ. 1, 2 και 3 του π.δ. 210/1992 «Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος» (Α' 99) ορίζεται ότι: «1. Στο πυροσβεστικό προσωπικό επιβάλλονται οι ακόλουθες πειθαρχικές ποινές, που καταχωρούνται στα ατομικά τους έγγραφα:α) Παρατήρηση, β) Επίπληξη, γ) Πρόστιμο μέχρι ένα μηνιαίο βασικό μισθό του τιμωρουμένου, δ) Αργία με πρόσκαιρη παύση, ε) Αργία με απόλυση, στ) Απόταξη. 2. Η παρατήρηση, η επίπληξη και το πρόστιμο είναι κατώτερες πειθαρχικές ποινές. 3. Οι αργίες και η απόταξη είναι ανώτερες πειθαρχικές ποινές. Τα παραπτώματα, η διαδικασία βεβαίωσής τους και η διαδικασία επιβολής των ποινών αυτών στο πυροσβεστικό προσωπικό καθορίζονται στις διατάξεις των ν.δ 343/69 και 935/71, όπως τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα».

Γ.- Στη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 1 του ν.δ 935/71 « Περὶ καταστάσεως εν γένει των Οπλιτών χωροφυλακής και των κατωτέρω οργάνων της Αστυνομίας Πόλεων και των Πυροσβεστικού Σώματος (Α'149) ορίζεται ότι: «1. Η απόταξις είναι οριστική αποβολή εκ του Σώματος μη δυναμένου του αποταχθέντος εν ουδεμία περιπτώσει να επανέλθει στην ενέργεια», σε εκείνη δε του άρθρου 14 παρ. 1 περ. γ του αυτού ν.δ. ότι «1. Οπλίτης ...ή κατώτερο όργανο ...του Πυροσβεστικού Σώματος εις οιαδήποτε και αν τελή κατάστασιν...παραπέμπεται εις το Ανακριτικόν Συμβούλιον με το ερώτημα της επιβολής της ποινής της αποτάξεως, δια τους κάτωθι λόγους: ...γ) Διά πράξεις καθαπτομένας της τιμής ή υπολήψεως αυτού ή του Σώματος εις ο ανήκει και εάν αύται ετελέσθησαν υπό τούτου, ότε ήτο ιδιώτης ή κατά την διάρκειαν άλλης προγενεστέρας αυτού δημοσίας υπηρεσίας».

Δ.- Στη διάταξη του άρθρου 68 του άνω π.δ. 210/1992 με τίτλο «Δεδικασμένο-Μη συρροή ποινών» ορίζεται ότι: «1. Ο πυροσβεστικός υπάλληλος δε διώκεται για δεύτερη φορά για το αυτό πειθαρχικό παράπτωμα. 2. Για το αυτό πειθαρχικό παράπτωμα μία ποινή επιβάλλεται. 3. Με την αυτή απόφαση μία μόνο ποινή επιβάλλεται. 4. Για συρρέοντα παραπτώματα που τελέσθησαν στον ίδιο χρόνο και τόπο από τον ίδιο πυροσβεστικό υπάλληλο, επιβάλλεται μία ποινή. Αν ένα ή περισσότερα από τα συρρέοντα παραπτώματα περιέλθει σε γνώση της Υπηρεσίας μετά την επιβολή ποινής για μερικά από αυτά, αίρεται η ποινή που επιβλήθηκε και επιβάλλεται μία συνολική ποινή για όλα τα συρρέοντα παραπτώματα. Αν τα παραπτώματα αυτά είναι, κατά την κρίση αυτού που ασκεί

την πειθαρχική εξουσία, ασήμαντα σε σχέση με το παράπτωμα ή τα παραπτώματα για τα οποία επιβλήθηκε η ποινή, δεν αίρεται αυτή και ούτε επιβάλλεται άλλη ποινή».

Ε.- Στη διάταξη του άρθρου 75 του ίδιου π.δ., για τη σχέση πειθαρχικής προς ποινική δίωξη, ορίζεται ότι: «1. Για πειθαρχικό παράπτωμα που αποτελεί και ποινικό αδίκημα, η πειθαρχική δίωξη και η ποινική είναι αυτοτελείς και ανεξάρτητες μεταξύ τους. Η πειθαρχική δίωξη χωρεί άσχετα με το ποινικώς κολάσιμο ή μη του διωκόμενου πειθαρχικού παραπτώματος. Δύναται όμως αυτός που ασκεί την πειθαρχική εξουσία να αναστείλει την δίωξη ή την τιμωρία του παραπτώματος, μέχρι την έκδοση της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου, με την επιφύλαξη όμως των διατάξεων του άρθρου 66 του παρόντος διατάγματος, περί παραγραφής των πειθαρχικών παραπτωμάτων. Η απόφαση περί αναστολής δύναται να ανακληθεί οποτεδήποτε. 2. Πραγματικά γεγονότα των οποίων η ύπαρξη ή ανυπαρξία βεβαιώθηκαν με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, λαμβάνονται υπόψη στην πειθαρχική δίκη όπως και στην ποινική, δεν κωλύεται όμως το πειθαρχικό όργανο να εκδώσει απόφαση διαφορετική από εκείνη του ποινικού δικαστηρίου».

ΣΤ.-Στη διάταξη του άρθρου 71 του ίδιου π.δ., για την κλήση σε απολογία και την απολογία, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Για την έκδοση απόφασης επιβολής ποινής είναι η αναγκαία πάντοτε η προηγούμενη κλήση σε απολογία του πυροσβεστικού υπαλλήλου. 2. Η κλήση σε απολογία περιέχει: α. Τα στοιχεία του διωκόμενου πυροσβεστικού υπαλλήλου (βαθμός, αριθμός μητρώου, επώνυμο, όνομα και πατρώνυμο). β. Πλήρη και ακριβή προσδιορισμό των πράξεων ή των παραλείψεων οι οποίες στοιχειοθετούν το αποδιδόμενο σ' αυτόν παράπτωμα. γ. Τον τόπο και χρόνο τέλεσης περιστατικών ή συνθηκών κάτω από τις οποίες τελέσθηκαν οι πράξεις ή οι παραλείψεις. ε. Τις διατάξεις που προβλέπουν τα παραπτώματα. 3.».

ΙΙ.- Από το σύνολο των προαναφερομένων αυτοτελώς και σε συνδυασμό ερμηνευομένων, συνάγονται τα ακόλουθα:

Α.- Οι ανήκοντες στο Πυροσβεστικό Σώμα θεωρούνται μόνιμοι πολιτικοί υπάλληλοι απολαύοντες της κατά το άρθρο 103 παρ. 4 του Συντάγματος προστασίας και, συνεπώς το ένδικο βοήθημα που ασκούν κατά αποφάσεων συμβουλίων που επιβάλλουν την πειθαρχική ποινή της αποτάξεως έχει το χαρακτήρα προσφυγής ουσίας, για την εκδίκαση της οποίας αρμόδιο είναι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2944/2001 (Α' 22), το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣΤΕ 584/2008, 1127/2005, 3971/2003 κ.ά.).

Β.- Περαιτέρω, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΣΤΕ, κατά την εκδίκαση της υπαλληλικής προσφυγής που ανήκει στην αρμοδιότητά του, το Δικαστήριο αυτό ερευνά την πειθαρχική υπόθεση κατά το νόμο και την ουσία και προβαίνει σε ίδια διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών και στην υπαγωγή τους στον εφαρμοστέο κανόνα δικαίου και αποφαίνεται για την προσήκουσα κατά την κρίση του ποινή, μετά από νέα στάθμιση του

αποδεικτικού υλικού, αφού εκτιμήσει εκ νέου όλες τις συνθήκες υπό τις οποίες τελέσθηκε το πειθαρχικό αδίκημα, εκφέροντας δηλ. δική του κρίση, τόσο ως προς την διάπραξη του, την στοιχειοθέτηση δηλαδή της αντικειμενικής και υποκειμενικής υποστάσεώς του όσο και ως προς την επιμέτρηση της προσήκουσας για τον κολασμό του πειθαρχικής ποινής (βλ. ενδεικτικώς ΣτΕ 2354/2008, 1159/2004, 2493/2001 κ.ά., ειδικότερα δε για τους υπαλλήλους του Πυροσβεστικού Σώματος ΣτΕ 584/2008, 1127/2005, κ.ά.). Στα πραγματικά περιστατικά, που μπορεί να αξιολογηθούν από το ΣτΕ κατά την εκδίκαση της προσφυγής, περιλαμβάνονται και εκείνα που προκύπτουν από τις σχετικές αθωωτικές ποινικές αποφάσεις που προσκομίζονται ενώπιόν του (βλ. ΣτΕ 584/2008, 1127/2005).

Γ.- Εξάλλου, σύμφωνα με την πάγια, μέχρι προσφάτως, νομολογία του ΣτΕ, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 114 παρ. 1 και 3 του προϊσχύσαντος Υπαλληλικού Κώδικα (Υ.Κ.) ν. 2683/1999 (όμοιες οι αντίστοιχες του νέου Υ.Κ. ν. 3528/2008), όταν σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου διαπιστώνεται, ρητά χωρίς αμφιβολίες, η ύπαρξη ή η ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών, αυτά γίνονται δεκτά στην πειθαρχική δίκη, όπως στην ποινική απόφαση. Η αυτή δέσμευση γεννάται από αμετάκλητη ποινική απόφαση και για το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν δικάζει επί προσφυγής, κατά τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, εφόσον η ύπαρξη ή η ανυπαρξία τους έχει διαπιστωθεί αμετακλήτως από ποινική απόφαση (βλ. ΣτΕ 1305/2008, 1930, 2770/2006, 250/2006 κ.ά.). Με την ενδιαφέρουσα όμως εν προκειμένω απόφαση 2690/2008 του ΣτΕ επήλθε ρήγμα στην ως άνω νομολογία και έγινε δεκτό ότι, κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα που κρίθηκε ότι εφαρμόζονται και στους υπαλλήλους του Πυροσβεστικού Σώματος, όπως αυτές ερμηνεύονται υπό το φως του, αναφερόμενου στο «τεκμήριο αθωότητας», άρθρου 6 παρ. 2 της Σύμβασης της Ρώμης «για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών» (ΕΣΔΑ) (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ της 27-9-2007, Βασίλειος Σταυρόπουλος κατά Ελλάδας, 35522/04), ο πειθαρχικός δικαστής, συνεπώς και το ΣτΕ, όταν δικάζει επί προσφυγής υπαλλήλου, δεσμεύεται από την αθωωτική απόφαση του ποινικού δικαστηρίου, ανεξαρτήτως αν τούτο εξέφερε κρίση μετά ή άνευ αμφιβολιών. Η κατά ανωτέρω δέσμευση του πειθαρχικού δικαστή από την αθωωτική απόφαση συντρέχει υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά για τα οποία διώχθηκε ποινικώς ο υπάλληλος αλλά αθωώθηκε, ταυτίζονται πλήρως με αυτά για τα οποία του ασκήθηκε πειθαρχική δίωξη (σημειώνεται ότι το ΣτΕ εφάρμοσε εν προκειμένω τη διάταξη του άρθρου 114 του Υ.Κ., και όχι την ως άνω διάταξη του άρθρου 75 παρ. 2 του π.δ. 210/1992 που ως ειδική ρύθμιση που αφορά στο Πυροσβεστικό Σώμα αποκλείει την εφαρμογή του Υ.Κ. κατά τούτο, βλ. σχετικώς ΣτΕ 584/2008) -.

Δ.- Ως προς το δεδικασμένο σημειώνεται ότι, όπως από όλες τις αποφάσεις του ΣτΕ, έτσι και από τις αποφάσεις που εκδίδονται επί προσφυγών υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος, πηγάζει δεδικασμένο, το οποίο καλύπτει τα «διοικητικής φύσεως» ζητήματα που

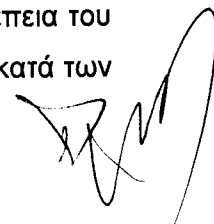
κρίθηκαν με σκέψεις, οι οποίες διατυπώνονται στην αιτιολογία της απόφασης. Τα «διοικητικής φύσεως» ζητήματα, αφορούν στις συνήθεις προϋποθέσεις του δεδिकाσμένου: ταυτότητα προσώπου και ταυτότητα διαφοράς, δηλαδή, διαφοράς που θεμελιώνεται στα ίδια πραγματικά ή νομικά δεδομένα. Είναι δε «διοικητικής φύσεως» ζητήματα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που ρυθμίζονται από κανόνες του διοικητικού δικαίου και αναφέρονται στη μείζονα ή την ελάσσονα πρόταση του συλλογισμού της απόφασης, εφόσον ήταν αντικείμενο διάγνωσης και κρίσης και βρίσκονται σε συνάρτηση με το συμπέρασμα που έγινε δεκτό από την απόφαση δηλαδή, αποτελούν το στήριγμα του συμπεράσματος αυτού (ΣτΕ 813/1981, 1429/1986, 880/1995, 3033/1998, 2103/2000). Το δεδικασμένο ισχύει για κάθε διοικητική αρχή, η δε παράβασή του με νέα διοικητική πράξη θεμελιώνει λόγο ακυρώσεως της (Ε. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. ΙΙ, παρ. 571 και 574).

ΣΤ.- Εξάλλου, όπως προκύπτει τόσο από τις σχετικές διατάξεις του υπαλληλικού πειθαρχικού δικαίου όσο και από εκείνες που αφορούν στους υπαλλήλους του Πυροσβεστικού Σώματος (άνω άρθρ. 71 του π.δ. 210/1992), η πειθαρχική δίωξη υπαλλήλου αρχίζει είτε με την κλήση του σε απολογία είτε με την έκδοση παραπεμπτηρίου ενώπιον του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου, στα έγγραφα δε αυτά πρέπει να καθορίζονται επακριβώς τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν την πειθαρχική δίωξη και είναι δυνατό, κατά την κρίση του ασκούντος αυτή, να επισύρουν τον πειθαρχικό κολασμό του υπαιτίου υπαλλήλου με την πειθαρχική ποινή που θα ακολουθήσει, με την οποία είναι μεν δυνατό να προσδοθεί διάφορος νομικός χαρακτηρισμός τούτων, όχι όμως και να επιβληθεί ποινή για πειθαρχικό αδίκημα που δεν μνημονευόταν κατά τα συνιστώντα αυτό πραγματικά περιστατικά στα εν λόγω έγγραφα επί των οποίων αποκλειστικώς ερείδεται η πειθαρχική δίωξη, ενώ, εξ άλλου η κατ' επανάληψη πειθαρχική δίκη και η επί αυτής εκδιδόμενη απόφαση, περιορίζονται κατ' αντικείμενο στο περιεχόμενο της πειθαρχικής δίωξης και της επί αυτής εκδοθείσης σε πρώτο βαθμό πειθαρχικής απόφασης, δεν είναι δε επιτρεπτό κατ' αυτήν να γίνει επίκληση πειθαρχικών αδικημάτων ως και των συνιστώντων αυτά πραγματικών περιστατικών, τα οποία δεν απετέλεσαν αντικείμενο της πρώτης πειθαρχικής διαδικασίας (βλ. ΣτΕ, 3218/1977, 3954/1980, 2780/1981, 698/1982, 4255/1999 7λούς αλλά και τη μειοψ. στην παραπεμπτική 3180/2006).

ΙΙ.- ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Α.- Το ιστορικό της υπόθεσης κατά τα σημεία που ενδιαφέρουν εν προκειμένω έχει ως εξής:

1).- Με την υπ' αριθ. 38884 Φ.Α 6527/12-01-1989 απόφαση Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος, ο πρώην πυροσβεστικός υπάλληλος Π. Π. παραπέμφθηκε στο Πρωτοβάθμιο Ανακριτικό Συμβούλιο «...για πράξεις που μαρτυρούν έλλειψη κοινωνικής, υπηρεσιακής αγωγής και διαφθορά χαρακτήρος, που θίγουν την τιμή και την αξιοπρέπεια του Πυροσβεστικού Σώματος, που προκαλούν απέχθεια, καταφρόνηση και εχθροπάθεια κατά των

πυροσβεστικών υπαλλήλων και μείωση του κύρους και της αξιοπρέπειας αυτών, για συμμετοχή σε πράξεις μη συμβιβαζόμενες προς τα έργα Δημόσιας Υπηρεσίας, για πράξεις που καθάπτονται της τιμής και υπόληψης του Σώματος και **συγκεκριμένα γιατί:**

α) Κατά το χρονικό διάστημα από 1-6-1988 μέχρι αρχές Αυγούστου 1988 προέβη στη συγκομιδή χωρίς άδεια δενδρυλλίων ινδικής κάνναβης που εφύοντο σε χώρους πίσω από λυόμενες κατοικίες στην πόλη της Καλαμάτας,

β) κατείχε παράνομα την παραπάνω συγκομισθείσα ποσότητα ινδικής κάνναβης,

γ) Διέθεσε στους Γαργαλιάνους σε τρίτους αποξηραμένη ινδική κάνναβη και ειδικότερα στους Κ. Φ. και Α. Π.,

δ) Κρατείται στις φυλακές Ναυπλίου και ασκήθηκε αυτεπάγγελτα ποινική δίωξη για:

(1) Παράνομη συγκομιδή ινδικής κάνναβης κατ' εξακολούθηση.

(2) Παράνομη διάθεση ινδικής κάνναβης σε τρίτους κατά συρροή και εξακολούθηση.

(3) Παράνομη κατοχή ινδικής κάνναβης κατ' εξακολούθηση.

(4) Ανθρωποκτονία από πρόθεση κατά συναυτουργία και κατά συρροή.

(5) Φθορά ξένης ιδιοκτησίας αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας με φωτιά κατά συναυτουργία και

(6) Παράνομη οπλοφορία-οπλοχρησία, πράξεις που στοιχειοθετούν σοβαρά ποινικά αδικήματα και πειθαρχικά παραπτώματα....».

2).- Τόσο ο Πρωτοβάθμιο Ανακριτικό Συμβούλιο όσο και το Δευτεροβάθμιο αποφάνθηκαν ομόφωνα ότι στον προσφεύγοντα πρέπει να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της απόταξης. Εν συνεχεία με την υπ' αριθ. 26590 Φ.Α 6527/2-11-1989 του Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα η ποινή της απόταξης για τα παραπτώματα που περιλαμβάνονται στο προαναφερθέν παραπεμπτήριο της 12-1-1989.

Β.- Ως προς το ποινικό σκέλος της υπόθεσης, υπήρξαν οι κάτωθι εξελίξεις:

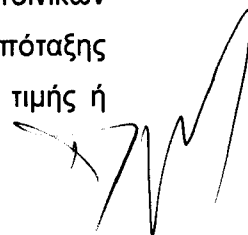
α) Τον Αύγουστο του 1988 ο εν λόγω πρώην πυροσβεστικός υπάλληλος κατηγορήθηκε ως φυσικός αυτουργός της εκ προθέσεως ανθρωποκτονίας των Δ. και Ο. Α. με συγκατηγορούμενο το υιό των θυμάτων Π.Α. Επί της κατηγορίας αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθ. 6/1990 απόφαση του Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου (ΜΟΔ) Τρίπολης με την οποία καταδικάστηκαν αμφότεροι σε δις ισόβια. Μετά την άσκηση εφέσεων ενώπιον του ΜΟΔ Ναυπλίου, εκδόθηκαν οι αποφάσεις 8/1004 και 15-20/1994 αυτού, με τις οποίες ο εν λόγω υπάλληλος καταδικάστηκε ως άμεσος συνεργός στο ως άνω ποινικό αδίκημα με φυσικό αυτουργό τον Π.Α. και επιβλήθηκε ποινή καθείρξεως 25 ετών στον καθένα από αυτούς. Μετά από αναίρεση που άσκησαν οι καταδικασθέντες και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου εκδόθηκε η 118/1995 απόφαση του Αρείου Πάγου, με την οποία αναιρέθηκε η ανωτέρω

απόφαση του ΜΟΔ Ναυπλίου και το δικαστήριο αυτό που επιλήφθηκε εκ νέου της υπόθεσης εξέδωσε την απόφαση 81-84/1997, με την οποία ο εν λόγω υπάλληλος κρίθηκε αθώος κατά πλειοψηφία, ο δε προαναφερόμενος, υιός των θυμάτων Π.Α. ένοχος ανθρωποκτονιών από πρόθεση με το ελαφρυντικό της μετεφηβικής ηλικίας. Ακολούθως αναιρέθηκε και η απόφαση αυτή με την 1031/1998 απόφαση του Αρείου Πάγου, το δε ΜΟΔ Ναυπλίου που εκδίκασε εκ νέου την υπόθεση με την υπ' αριθ. 94-97/2000 κήρυξε και πάλι το συγκεκριμένο πρώην πυροσβεστικό υπάλληλο αθώο λόγω αμφιβολιών. Τέλος, με την απόφαση 1950/2002 του Αρείου Πάγου (δημοσίευση 30-10-2002) απορρίφθηκε αίτηση αναιρέσεως του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κατά της προαναφερθείσας απόφασης του ΜΟΔ Ναυπλίου, η οποία κατέστη ως εκ τούτου αμετάκλητη.

β.- Ως προς τα ενδιαφέροντα εν προκειμένω πραγματικά περιστατικά της ποινικής υπόθεσης της ανθρωποκτονίας σημειώνεται ότι το ΜΟΔ Ναυπλίου δέχθηκε ως προς τον προσφεύγοντα, μεταξύ άλλων, ότι αποδείχθηκαν τα εξής: «Αρχές του έτους 1988 ο Π.Α, ηλικίας 18 ετών, γνωρίστηκε με τον Π.Π., πυροσβέστη, στους Γαργαλιάνους, με τον οποίο, αν και μεγαλύτερό του κατά 11 έτη, δημιούργησε και διατηρούσε στενές σχέσεις, οι οποίες δημιούργησαν την υπόνοια στους συναδέλφους του κατηγορούμενου ότι ήταν ανήθικες σεξουαλικές. Για την έντονη εξωσυζυγική του δραστηριότητα ο προσφεύγων προκειμένου να μην γίνεται αντιληπτός από τους οικείους του και τους συναδέλφους του, χρησιμοποιούσε ως μεσολαβητή τον Π.Α., στον οποίο παρέδιδε προς τούτο το αυτοκίνητό του, γνωρίζοντας ότι στερείτο άδειας ικανότητας οδήγησης. Επί πλέον κατά μήνα Μαΐο 1988 ο Π.Π. προσέφερε στον Π.Α. το ποσό των 500.000 δραχμών για να αγοράσει, όπως και αγόρασε, ο τελευταίος αυτοκίνητο....». Στη συνέχεια το ΜΟΔ αναφέρεται στα αίτια που οδήγησαν τον Π.Α. στον φόνο των γονέων του, από τα οποία συνάγεται ότι στην πράξη του αυτή οδηγήθηκε προκειμένου να αποφύγει ο Π.Π. ποινικές διώξεις λόγω της θρυλούμενης ανάμιξής του στη διακίνηση ναρκωτικών και να έχει αυτός απόλυτη ελευθερία στις πάσης φύσεως σχέσεις του με τον Π.Π.

γ.- Εξάλλου, ο ίδιος πυροσβέστης Π.Π. στο πλαίσιο της ανωτέρω ποινικής διαδικασίας είχε κηρυχθεί αθώος με την απόφαση 59/1992 του 5λούς Εφετείου Ναυπλίου, η οποία έχει καταστεί αμετάκλητη και για τις ως άνω τις κατηγορίες της συγκομιδής, κατοχής και διάθεσης σε τρίτους ινδικής κάνναβης.

Γ.- Με το από 22-9-2003 Πρακτικό του Δευτεροβάθμιου Ανακριτικού Συμβουλίου Υπαξιωματικών και Πυροσβεστών Πυροσβεστικού Σώματος και στο πλαίσιο επανάληψης της διαδικασίας λόγω της εκδόσεως των ως άνω ποινικών αθωωτικών αποφάσεων, του επιβλήθηκε (και πάλι) η πειθαρχική ποινή της απόταξης για το πειθαρχικό αδίκημα της διάπραξης πράξεων που καθάπτονται της τιμής ή

υπόληψης αυτού ή του Σώματος, με το αιτιολογικό της μη δεσμεύσεως του Ανακριτικού Συμβουλίου από τις αθωωτικές ποινικής φύσεως αποφάσεις, όταν αυτές εκφέρουν αθωωτικές κρίσεις λόγω αμφιβολιών, για τις ίδιες πράξεις για τις οποίες του είχε επιβληθεί η ανωτέρω πειθαρχική ποινή.

Ο προσφεύγων Π.Π., πρώην πυροσβέστης, ζήτησε, με την από 19-11-2003 αίτηση (προσφυγή) του προς το ΣΤΕ, την εξαφάνιση του ανωτέρω Πρακτικού, επ' αυτής δε, μετά την έκδοση της 3180/2006 παραπεμπτικής στην αυξημένη σύνθεση του Γ' Τμήματος του ΣΤΕ, εκδόθηκε η 2690/2008 απόφαση του, με την οποία το Δικαστήριο, δικάζοντας κατ' ουσίαν, έκρινε, ότι υφίσταται πλήρης ταύτιση των πραγματικών περιστατικών που οδήγησαν στην ποινική και πειθαρχική δίωξη του προσφεύγοντος και κατά συνέπεια ότι αυτό δεσμεύεται από τις εκδοθείσες αμετάκλητες αθωωτικές ποινικής φύσεως δικαστικές αποφάσεις 59/1992 του 5λούς Εφετείου Αθηνών (ως προς την κατηγορία για τα ναρκωτικά) και 1950/2002 του Αρείου Πάγου (ως προς τις ανθρωποκτονίες). Για το λόγο δε αυτό έκρινε ότι ο προσφεύγων πρέπει να θεωρηθεί αθώος για τα όλα τα αποδιδόμενα σε αυτόν σχετικά πειθαρχικά αδικήματα.

Ειδικότερα, ως προς το παράπτωμα της «φθοράς ξένης ιδιοκτησίας με φωτιά», για το οποίο έπαυσε η ποινική δίωξη λόγω παραγραφής, το ΣΤΕ έκρινε ότι δεν θα μπορούσε να επιβληθεί πειθαρχική ποινή, διότι τα πραγματικά περιστατικά που το συνθέτουν δεν μπορούν να νοηθούν ανεξάρτητα από τα πραγματικά περιστατικά των ανθρωποκτονιών, για τα οποία ο προσφεύγων αθώωθηκε. Επίσης, ως προς το παράπτωμα της «παράνομης οπλοφορίας-οπλοχρησίας», το ίδιο Δικαστήριο έκρινε ότι δεν θα μπορούσε να επιβληθεί πειθαρχική ποινή, εφ' όσον, όπως προκύπτει από την ποινική δικογραφία, δεν αποδείχθηκε ότι το όπλο αποτέλεσε στοιχείο των κατά τα ανωτέρω εγκληματικών πράξεων.

III.- ΕΡΩΤΗΜΑ

Κατά την γνώμη του μειοψηφήσαντος στην ως άνω απόφαση του ΣΤΕ Συμβούλου Γ. Ποταμιά, «Στην προκειμένη περίπτωση, από την αθωωτική λόγω αμφιβολιών ποινική απόφαση 94-97 του ΜΟΔ Ναυπλίου και το βούλευμα 45/1989 του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Κυπαρισσίας προκύπτει ότι ο προσφεύγων συνήψε στενές σχέσεις με τον Π. Α., δηλαδή, τον συναντούσε συχνά στην υπηρεσία της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του έδωσε 500.000 δρχ. για αδιευκρίνιστη αιτία και τον χρησιμοποίησε κάποιες φορές προς εξυπηρέτηση των εξωσυζυγικών σχέσεων. Τα ανωτέρω είχαν ως αποτέλεσμα, μετά την τέλεση των ανθρωποκτονιών (10-8-1988) να κληθεί αμέσως από την Ελληνική Αστυνομία ο προσφεύγων, ως επιστήθιος φίλος του Π. Α., στη συνέχεια να κατηγορηθεί ως συμμετοχος στην δολοφονία των γονέων του Π.Α., για την οποία καταδικάστηκε ο τελευταίος ως φυσικός αυτουργός

και, τέλος να εκτίσει (ο προσφεύγων) ποινή καθειρξεως 10 ετών. Τα πραγματικά αυτά περιστατικά στοιχειοθετούν, κατά την γνώμη αυτή, το πειθαρχικό παράπτωμα της αναξιοπρεπούς διαγωγής, που καθάπτεται της τιμής και υπόληψης του προσφεύγοντος και θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας άρθρο 14 παρ. 1 γ' του ν. 935/71), θεωρείται δε προσήκουσα η ποινή απόταξης».

Ενόψει της τελευταίας γνώμης ερωτάται από την υπηρεσία επί λέξει «αν η διοικητική πράξη με την οποία θα αναπεμφθεί η υπόθεση στο αρμόδιο Ανακριτικό Συμβούλιο είναι εφικτό να συμπεριλάβει στο αιτιολογικό της την άποψη της μειοψηφίας, όπως αυτή διατυπώθηκε στην υπ' αριθ. 2690/2008 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την εκ νέου στοιχειοθέτηση του πειθαρχικού παραπτώματος της αναξιοπρεπούς διαγωγής που καθάπτεται της τιμής και υπόληψης του προσφεύγοντος και θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας στο οποίο προσήκει η ποινή της απόταξης».-

IV.- Με βάση όσα έγιναν δεκτά στη μείζονα σκέψη της παρούσας, επειδή, καταρχάς, όπως προκύπτει από το διδόμενο ως άνω πραγματικό, ο πυροσβέστης Π.Π. απαλλάχθηκε με την 2690/2008 απόφαση του ΣτΕ από όλες τις κατηγορίες για τις οποίες είχε διωχθεί πειθαρχικά και εξαφανίστηκε το σχετικό Πρακτικό του Δευτεροβάθμιου Ανακριτικού Συμβουλίου Υπαξιωματικών και Πυροσβεστών Πυροσβεστικού Σώματος που είχε επιληφθεί της υποθέσεως, δεν παρέχεται δυνατότητα αναπομπής της ίδιας υπόθεσης στο αρμόδιο Ανακριτικό Συμβούλιο του Πυροσβεστικού Σώματος για επανεξέταση των αυτών νομικών δεδομένων και πραγματικών περιστατικών, διότι με την οριστική και αμετάκλητη, δευτεροβάθμια επί της ουσίας, ίδια και αυτοτελή κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας εξαντλήθηκε η υπό του νόμου και του Συντάγματος προβλεπόμενη διαδικασία ελέγχου της εν λόγω πειθαρχικής υπόθεσης. Ειδικότερα δε διότι, όπως κρίθηκε με την 2690/2008 απόφαση του ΣτΕ, τα πραγματικά και νομικά ζητήματα της ποινικής και της πειθαρχικής ταυτίζονται και το δεσμεύουν, συνιστούν συνεπώς το εξ αυτής δεδικασμένο που δεσμεύει τη διοίκηση, τυχόν δε νέα αναπομπή της υπόθεσης στο αρμόδιο Ανακριτικό Συμβούλιο του Πυροσβεστικού Σώματος για κατ' ουσίαν επανεξέταση θα συνιστούσε μη συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση κατά παράβαση του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος, συγχρόνως δε λόγο ακύρωσης της μετά την αναπομπή εκδιδόμενης διοικητικής πράξης. Περαιτέρω, τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στη γνώμη της μειοψηφίας της εν λόγω δικαστικής απόφασης, όπως ειδικότερα προκύπτουν από τα επικαλούμενα από αυτήν στοιχεία της ποινικής δικογραφίας και στοιχειοθετούν το αποδιδόμενο στο Π.Π. πειθαρχικό παράπτωμα του άρθρου 14 παρ. 1 γ' του ν.δ. 935/71, δεν καλύπτονται από το εν λόγω δεδικασμένο, καθόσον από την αντιπαραβολή τους προς εκείνα των ποινικών

αδικημάτων για τα οποία είχε επίσης διωχθεί και πειθαρχικώς ο Π.Π. προκύπτει σαφώς ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν συμπίπτουν χρονικά, αφού ανάγονται σε χρονικό διάστημα προηγούμενο και επόμενο της ανθρωποκτονίας και των αποδοθέντων στον Π.Π. συναφών εγκλημάτων, περαιτέρω δε δεν αποτέλεσαν καν αντικείμενο της πειθαρχικής δίωξης του Π.Π., όπως προκύπτει από την ίδια απόφαση του ΣτΕ σε συνδυασμό της με τη διατυπωθείσα στην 3180/2006 παραπεμπτική απόφαση του Γ' Τμήματος του Δικαστηρίου σχετική γνώμη της μειοψηφίας, γι' αυτό και δεν μπορούσαν να εξεταστούν ούτε εξετάστηκαν από το ΣτΕ. Ενόψει όμως αυτών δεν χωρεί απευθείας εκ νέου αναπομπή της υπόθεσης στο αρμόδιο Ανακριτικό Συμβούλιο κατ' επίκληση των συγκεκριμένων αυτών περιστατικών, καθόσον ως προς αυτά δεν έχει τηρηθεί η αναγκαία προδικασία πειθαρχικού ελέγχου, όπως η κλήση του υπαλλήλου σε απολογία κ.ο.κ., στο πλαίσιο δηλ. μιας νέας πειθαρχικής διαδικασίας, κατά τη κρίση του έχοντος τη σχετική εξουσία για την κίνησή της οργάνου, αναλόγως δε και παραπομπή πλέον του υπαλλήλου στο αρμόδιο ανακριτικό συμβούλιο του Πυροσβεστικού Σώματος. Στο πλαίσιο δε αυτό το οικείο συμβούλιο, ως αποκλειστικά αρμόδιο θα αποφανθεί για όλα τα ζητήματα που προκύπτουν ως εκ του χρόνου στον οποίο τα περιστατικά αυτά ανάγονται, όπως και για τυχόν άλλα που αφορούν στην τυχόν παραγραφή του παραπτώματος, τη διακοπή αυτής κλπ.

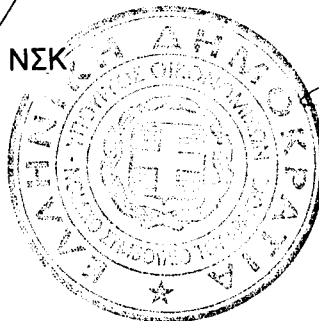
V.- Κατόπιν αυτών, κατά τη γνώμη του Τμήματος, επί του ερωτήματος αρμόζει η αρνητική απάντηση και ειδικότερα ότι, μετά την απαλλακτική απόφαση 2690/2008 απόφαση του ΣτΕ, δεν χωρεί αναπομπή στο αρμόδιο Ανακριτικό Συμβούλιο του Πυροσβεστικού Σώματος για επανεξέταση επί της ουσίας της ίδιας πειθαρχικής υπόθεσης του Π.Π. και ειδικότερα καθόσον αφορά ειδικώς στα πραγματικά περιστατικά που αναφέρει η μειοψηφία στην ίδια δικαστική απόφαση.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 18 Νοεμβρίου 2009

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος ΝΣΚ,

Νικόλαος Μαυρίκας
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής
Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους